

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**ZESPOŁU SZKÓŁ
IM. STEFANA KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO
W ŻALNIE**

NA LATA 2016-2019

Wszystko to, co jest przed Tobą, pozostaje do zdobycia. Życiu, które nadchodzi, możesz nadać głębszą treść, wartość i znaczenie. Zależy to od Twojej oceny życia i czasu, od Twojego stosunku do pracy, od szacunku dla Twego umysłu, woli i serca, dla twych wartości ludzkich, narodowych i chrześcijańskich.

Stefan Kardynał Wyszyński

Forma dokumentu

1. Preambuła - wprowadzenie do charakteru dokumentu.
2. Wstęp do programu wychowawczego.
3. Wizja szkoły.
4. Misja szkoły.
5. Sylwetka absolwenta.
6. Strategia wychowawcza szkoły i zadania szkoły w obszarze wychowania.
7. Powinności wychowawcze.
8. Ceremoniał i tradycje szkoły.
9. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach.
10. Ewaluacja.

PREAMBUŁA

Program wychowawczy Zespołu Szkół im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Żalnie został oparty na wizji i misji szkoły, które zostały opracowane przez zespół ds. programu wychowawczego, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Przedstawia w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym podejmowane w szkole i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi.

Głównym celem programu jest tworzenie związku pomiędzy edukacją i wychowaniem oraz próba zintegrowania oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych, promocji zdrowia.

Zgodnie z założeniami reformy edukacja szkolna ma za zadanie harmonijnie oddziaływać zarówno w zakresie przekazywania wiedzy, jak i kształcenia umiejętności i postaw.

1. WSTĘP DO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Zespół Szkół im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego to szkoła wiejska. W skład zespołu wchodzi przedszkole, szkoła podstawowa oraz gimnazjum. Obowiązek szkolny realizują uczniowie z miejscowości Żalno, Nowe Żalno i Piastoszyn, Grochowo. Uczniowie z Piastoszyna, Nowego Żalna, Grochowa są dowożeni autobusem i mają zapewnioną opiekę w czasie dowozu. Przy szkole funkcjonują oddziały przedszkolne, w tym oddział zamiejscowy w Piastoszynie. Nauka odbywa się w systemie jednozmianowym.

Program wychowawczy jest odpowiedzią na potrzeby i trudności społeczności szkolnej, które wynikły z ewaluacji wewnętrznej, obserwacji i konsultacji z rodzicami.

Szkolny program wychowawczy będzie realizowany przez uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.

Szkoła w realizacji zadań wychowawczych, edukacyjnych i opiekuńczych współpracuje z instytucjami wspierającymi.

WYCHOWAWCZE PRIORYTETY SZKOŁY

- Szkoła organizuje proces rozwoju ucznia ukierunkowany na jego sukces.
- Aktywnie wspiera uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, dba o wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci.
- Rozwija umiejętności i zainteresowania uczniów, indywidualizuje proces nauczania.
- Kształtuje postawy sprzyjające dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu uczniów.
- Zapobiega wszelkiej dyskryminacji.
- Rozwija ideę wolontariatu, uwrażliwia na potrzeby innych.
- Wszyscy pracownicy szkoły dbają o jednolitość oddziaływań wychowawczych.
- Atmosfera szkoły sprzyja efektywnej i twórczej pracy.
- Eliminuje zagrożenia, podejmuje działania profilaktyczne.
- Wspiera wychowawczą funkcję rodziny.
- Szkoła integruje się ze środowiskiem lokalnym i promuje swoją działalność w środowisku.

Do głównych aktów prawnych związanych w różnym zakresie z konstruowaniem programu wychowawczego należą:

- Konwencja o prawach dziecka;
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r., Nr 256 poz. 2572; obowiązuje od 17 grudnia 2004 r.);
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 180, poz. 1493);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 46);

- Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r., Nr 11, poz. 114);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. Nr 26. z 2003 r., poz. 226);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletniego w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (Dz. U. Nr 178 z 2004 r., poz. 1833);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 19 z 2005 r., poz. 167);
- Rozporządzenie MEN z dnia 10 stycznia 2008r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 38);
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz. 17);
- Dokumenty szkolne – *Statut, Koncepcja pracy szkoły, Wewnątrzszkolne ocenianie*

2. WIZJA SZKOŁY

Pamiętajcie, że i Wy jesteście z pokolenia orłów. Niech to będzie dla Was znakiem, programem i ukazaniem drogi..

„Wylęgajcie się” wszyscy na ziemi polskiej, która jest „gniazdem orłów” dla przyszłych pokoleń. W ramionach Jasnogórskiej Pani, Waszej Najlepszej Matki i Królowej Polski, szybujcie wysoko ku przyszłości Ojczyzny i Kościoła.

Stefan Kardynał Wyszyński

Nasz absolwent posłuży się maksymą:

„Jestem człowiekiem, wiem, umiem.”

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną placówką przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. *Program wychowawczy* ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby, umożliwia mu wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze technologii informacyjnej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności i talenty. Nasi uczniowie będą świadomi swojego miejsca w środowisku przyrodniczym, własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami i członkami swojej „małej ojczyzny” odnoszącymi się z szacunkiem do kultury i tradycji. Szczególnie zadbamy o ich rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy.

3. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest uczenie samego siebie i drugiego człowieka dialogu, otwarcie się na wartości, doświadczenie życia i jego akceptację - postępowanie zgodne z przesłaniem patrona szkoły.

Jesteśmy szkołą życzliwą dla uczniów. Kształcimy i wychowujemy uczniów odpowiedzialnych za siebie i innych członków społeczności szkolnej. Pragniemy wyposażyć ich w taką wiedzę, umiejętności i kompetencje, aby w przyszłości stali się świadomymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują. Chcemy, aby jak najlepiej wykorzystywali własny potencjał intelektualny i potrafili dostosowywać się do zmieniających się realiów współczesnego świata i cywilizacji, ucząc się przez całe życie.

4. SYLWETKA ABSOLWENTA

Model absolwenta stanowi wyciąg zapisu z *Koncepcji pracy szkoły na lata 2014-2019*.

1. Absolwent III klasy szkoły podstawowej

Absolwent III klasy szkoły podstawowej coraz lepiej orientuje się w najbliższym otoczeniu, domu i szkole. Sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą w życiu codziennym. W kontaktach z innymi ludźmi stosuje podstawowe zasady związane z komunikowaniem się. Formułuje pytania i poszukuje na nie odpowiedzi.

Jest otwarty.

Potrafi łatwo nawiązać kontakt z innymi dziećmi i osobami dorosłymi. Prezentuje własne zdanie i słucha opinii innych.

Jest odpowiedzialny.

Przewiduje skutki swoich działań. Rozumie potrzebę ponoszenia konsekwencji swoich czynów.

Jest ciekawy świata.

Obserwuje zjawiska zachodzące w najbliższym otoczeniu. Potrafi wyciągnąć wnioski ze swoich obserwacji.

Jest prawy.

Stosuje się do norm obowiązujących w otoczeniu. Umie rozróżnić dobro od zła.

Jest tolerancyjny.

Wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa i akceptuje ich odmienność.

2. Absolwent szkoły podstawowej

Uczeń kończący szkołę podstawową:

Jest odpowiedzialny.

Stara się przewidzieć skutki swoich działań i jest gotów ponosić ich konsekwencje. Napotkane problemy rozwiązuje samodzielnie, ale jeśli trzeba, potrafi prosić o pomoc. Stara się być odpowiedzialny za efekty pracy grupy, w której działa.

Jest otwarty.

Wykorzystuje możliwości, które stwarzają mu dom i szkoła. Chętnie nawiązuje kontakty z innymi osobami, przekazuje swój punkt widzenia. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania się i bez trudu uczy się korzystać z różnych nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Potrafi planować swoje działania oraz współpracować w grupie zgodnie z zobowiązującymi zasadami.

Jest ciekawy świata.

Dostrzega złożoność świata. Analizuje istniejące w nim zależności oraz związki przyczynowo-skutkowe. Poszerza swoją wiedzę, jest aktywny.

Jest prawy.

Zna i rozumie system wartości obowiązujący w otoczeniu. Odróżnia złe i dobre uczynki.

Jest tolerancyjny.

W każdym człowieku stara się dostrzec coś dobrego. Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś naturalnym.

Jest krytyczny.

Potrafi selekcjonować i porządkować zdobyte informacje oraz ocenić ich przydatność.

Jest punktualny.

Sprawnie posługuje się czasem, planując swoje zajęcia. Dotrzymuje terminów. Szanuje czas swój i innych.

3. Absolwent gimnazjum:**Jest odpowiedzialny.**

Ma poczucie obowiązku moralnego odpowiadania za własne czyny, unika zagrożeń i zna zasady bezpiecznego zachowywania się w różnych sytuacjach. Umie przewidywać konsekwencje swoich działań.

Jest Polakiem.

Potrafi żyć w społeczeństwie i funkcjonować w grupie, zna i szanuje język ojczysty, tradycje i symbole narodowe.

Jest prawy.

Odróżnia dobro od zła i potrafi podjąć właściwe decyzje. Ma wpojony system wartości i norm.

Jest samodzielny.

Sam podejmuje pierwsze ważne decyzje i dokonuje pierwszych życiowych wyborów. Umiejętnie rozwiązuje problemy i konflikty.

Jest tolerancyjny.

Szanuje i rozumie odmienność innych (poglądy, kulturę, wiarę).

Jest kulturalny.

Zachowuje odpowiednią postawę w kontaktach z innymi ludźmi; potrafi właściwie zachować się w miejscach publicznych.

Jest otwarty.

Z własnej inicjatywy poznaje świat, ma świadomość konieczności własnego rozwoju. Orientuje się w otaczającym świecie.

5. STRATEGIA WYCHOWAWCZA SZKOŁY / ZADANIA SZKOŁY W OBSZARZE WYCHOWANIA

Wychowanie to proces wspomagania wychowanka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Proces ten składa się z czterech podstawowych elementów:

- wspomagania,
- kształtowania,
- zapobiegania,
- korygowania.

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
Uczeń czuje się bezpiecznie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie atmosfery zaufania. 2. Znalezienie zrozumienia i pomocy wychowawcy. 3. Zajęcia profilaktyczne. 4. Zapobieganie agresji w szkole. 5. Uświadamianie niebezpieczeństw wynikających z niewłaściwego korzystania z multimediiów. 6. Kształtowanie u uczniów umiejętności przewidywania następstw ich czynów. 7. Dbłość o kulturę słowa. 8. Konsekwentne egzekwowanie przestrzegania zasad i norm obowiązujących w szkole. 	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, rodzice, pedagog	
Uczeń potrafi współdziałać z ludźmi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw prospołecznych. 2. Uświadamianie uczniom znaczenia rodziny. 3. Poszanowanie godności człowieka. 4. Wybór samorządów klasowych i Samorządu Szkolnego. 5. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zespół. 6. Udział w uroczystościach szkolnych. 7. Udział w wycieczkach klasowych. 8. Aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej. 	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele przedmiotów, rodzice	

	<ul style="list-style-type: none"> 9. Włączanie rodziców w życie szkoły. 10. Uświadamianie roli przyjaźni w życiu. 11. Prawda i odpowiedzialność ważnymi wartościami w życiu codziennym. 		
Uczeń identyfikuje się ze społecznością lokalną i aktywnie uczestniczy w jej życiu.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie jaką rolę pełnią uczniowie w społeczności lokalnej i jaki mogą mieć wpływ na wprowadzenie zmian. 2. Podejmowanie inicjatyw na rzecz swojej miejscowości. 	Nauczyciele, rodzice, organizacje lokalne	
Uczeń zna i przestrzega prawa i obowiązki ucznia, by stać się odpowiedzialnym mieszkańcem i obywatelem.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie uczniom ich praw i obowiązków. 2. Egzekwowanie kodeksu ucznia. 3. Kształtowanie właściwych postaw społecznych i obywatelskich. 	Nauczyciele, pracownicy szkoły, pedagog	
Uczeń poznaje kulturę regionu, kraju i świata.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie uroczystości patriotycznych. 2. Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. 3. Opieka nad pomnikiem pomordowanych mieszkańców Żalna. 4. Rozwijanie wiedzy kulturalnej i historycznej. 5. Spotkania z ciekawymi ludźmi. 6. Udział w konkursach, spektaklach, projektach, wycieczkach. 7. Porozumiewanie się w języku ojczystym i w językach obcych. 	Wychowawcy klas, wolontariat, nauczyciele przedmiotów	

<p>Uczeń dba o zdrowie fizyczne i psychiczne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie zdrowego stylu życia (odżywianie, higiena, aktywność fizyczna). 2. Organizowanie imprez szkolnych, sportowych i profilaktycznych. 3. Zajęcia profilaktyczne. 4. Realizowanie projektów, programów z zakresu promocji zdrowia. 5. Wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego. 	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, rodzice</p>	
<p>Uczeń umie zachować się w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie udzielania pierwszej pomocy. 2. Poznawanie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze. 3. Poznawanie zasad zachowania podczas ewakuacji. 4. Organizowanie zajęć z przedstawicielami policji, straży. 5. Organizowanie projektów, konkursów, imprez. 	<p>nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, rodzice, policja, straż pożarna, straż gminna</p>	
<p>Uczeń potrafi poradzić sobie w trudnych sytuacjach trudnych i konfliktowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w warsztatach i spektaklach profilaktycznych 2. Organizowanie zajęć wychowawczych i terapeutycznych. 3. Kształtowanie asertywności i szacunku w kontaktach międzyludzkich. 	<p>Wychowawcy, opiekun świetlicy, pedagog, nauczyciele specjaliści</p>	

7. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE

Podstawowym zadaniem wychowawczym i opiekuńczym szkoły jest rozpoznawanie potrzeb uczniów w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Każdy nauczyciel jest osobą, która nie tylko przekazuje wiedzę, ale i wychowuje. Podstawową powinnością wychowawczą jest przygotowanie uczniów do radzenia sobie w zmieniającym się współczesnym świecie, przy jednoczesnym realizowaniu systemu wartości opartego na szacunku wobec drugiego człowieka.

W tym zakresie szkoła:

- Zapewnia uczniom bezpieczeństwo w trakcie zajęć organizowanych na terenie placówki, poza budynkiem szkolnym oraz w czasie wycieczek.
- Zabezpiecza doraźną pomoc medyczną.
- Zapewnia uczniom warunki do rozwoju kultury fizycznej, kształtuje nawyki uprawiania sportu, turystyki i innych form aktywnego wypoczynku.
- Organizuje pomoc materialną dla uczniów wymagających wsparcia materialnego.
- Zapewnia uczniom, w zależności od potrzeb, różnorodne zajęcia, w tym dydaktyczno-wyrównawcze, rozwijające uzdolnienia, specjalistyczne.

8. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY

Ceremoniał i tradycje to stałe imprezy szkolne wpisane w szkolny kalendarz. Do takich momentów w życiu szkoły należą:

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- pasowanie na ucznia klasy pierwszej,
- Święto Edukacji Narodowej,

- Akcja Sprzątanie Świata,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- spotkania wigilijne i jasełka,
- zabawy karnawałowe, uroczystości okolicznościowe,
- Święto Ziemi,
- Dzień Zdrowia,
- Święto Patrona,
- rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Dziecka połączony ze Świętem Sportu,
- Dzień Bezpieczeństwa,
- uroczyste zakończenie roku szkolnego.

9. TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

Wykaz procedur, strategii reagowania w sytuacjach trudnych, interwencyjnych znajduje się w poniższym dokumencie:

Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły oraz metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach trudnych wychowawczo oraz w sytuacjach zagrożenia uczniów demoralizacją i przestępczością w ZS w Żalnie

10. Ewaluacja

Zadaniem szkoły jest prowadzenie okresowej ewaluacji *Programu wychowawczego*. Jej celem jest zbadanie skuteczności podjętych działań, uzyskanie informacji o tym, co należy zmienić.

Program Wychowawczy jest zatwierdzony przez Radę Rodziców, Samorząd Szkolny i Radę Pedagogiczną 15.11.2016r.